

Pohjois-Savon HYTE-rakenne ja tehtävät

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenne ja tehtävät tulevalla hyvinvointialueella

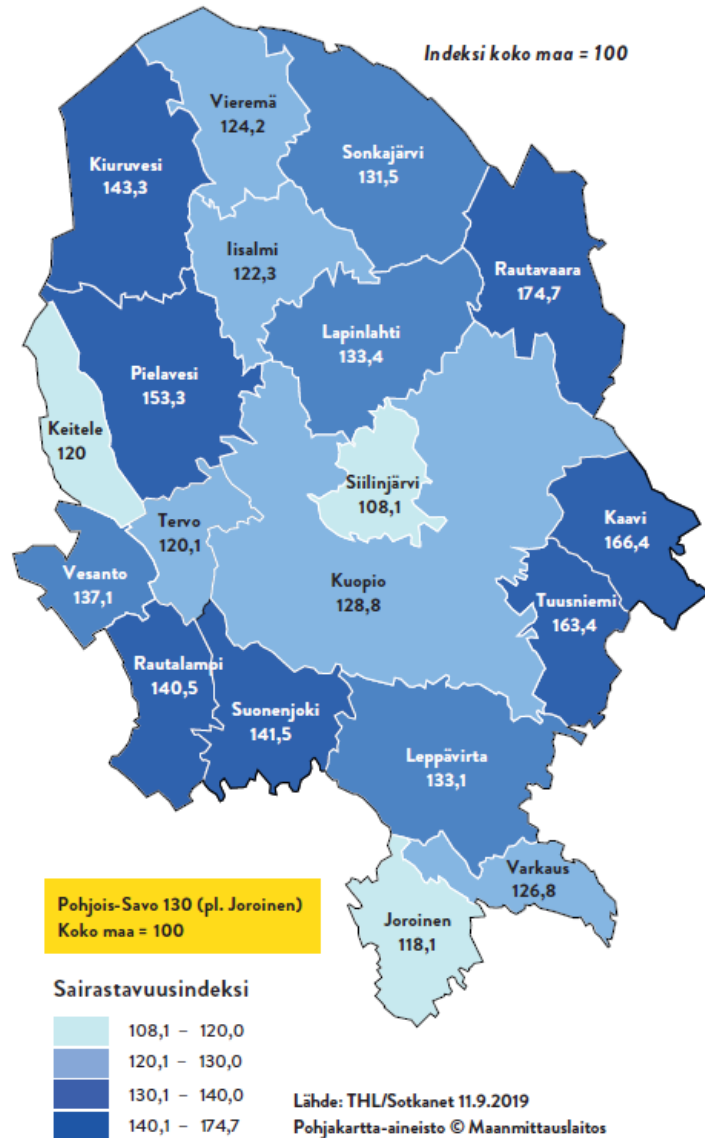
Pekka Puustinen

HYTE-vastuuvalmistelija

Ylilääkäri, yksikönjohtaja, PSSHP

Miksi hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on tärkeää Pohjois-Savossa?

130

THL:n ikävakioitu sairastavuusindeksi

10 000 000 €

Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 3 §: Valtion rahoitus hyvinvointialueille

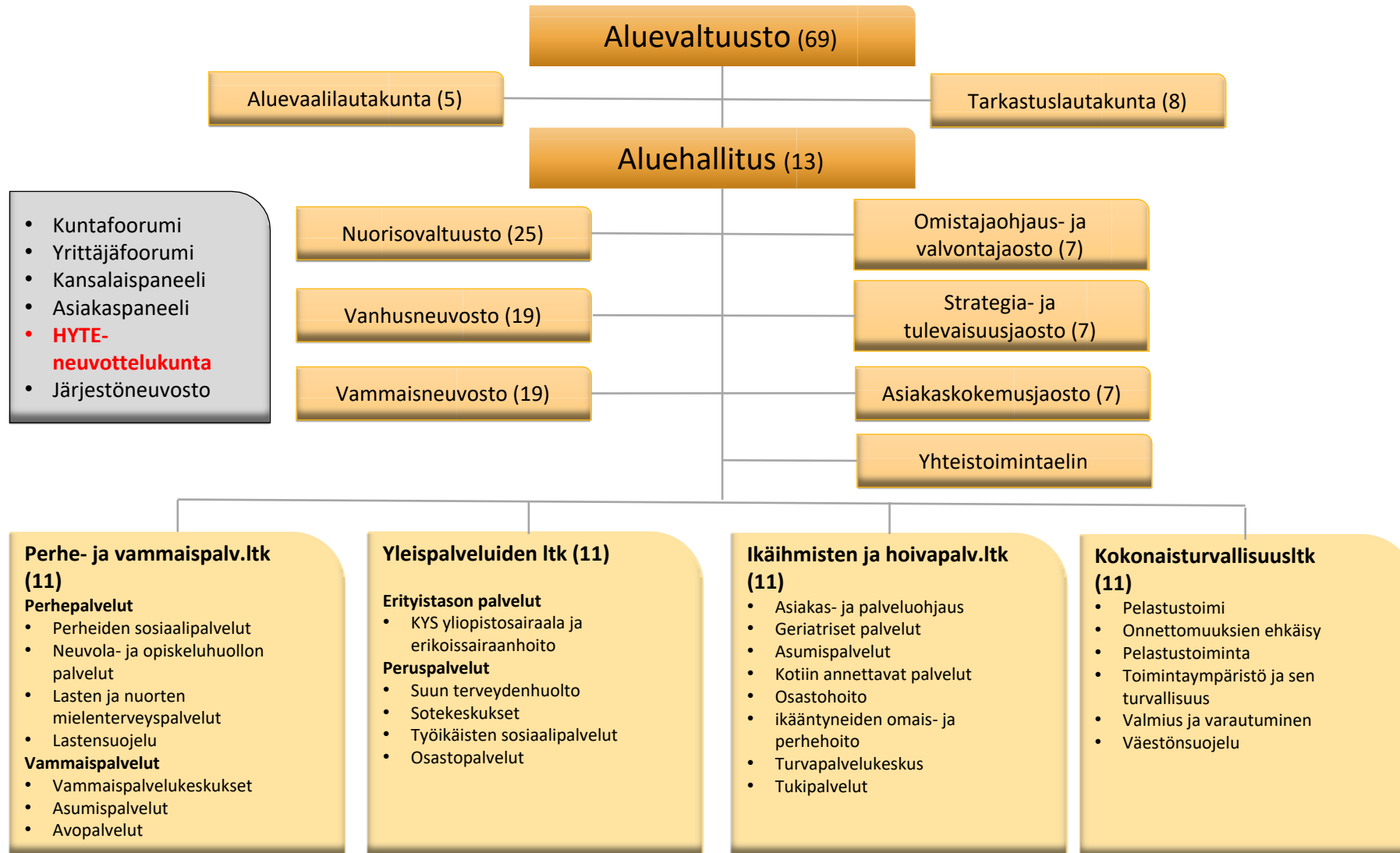
- ”Hyvinvointialueille myönnetään valtion rahoitusta hyvinvointialueen asukasmäärän, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarvetta kuvaavien tekijöiden, asukastiheyden, vieraskielisyyden, kaksikielisyyden, saaristoisuuden, saamenkielisyyden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimien ja pelastustoimen riskitekijöiden perusteella - - - **Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen 0,977 %**”
- Toiminta:
 - Lastenneuvolan 4-vuotiaiden terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen
 - Kouluterveydenhuollon 8-luokkalaisten terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen
 - Elintapaneuvonnan toteutuminen tyypin 2 diabetesriskissä oleville Käypä hoito -suosituksen mukaisesti
 - Alkoholinkäytön mini-intervention toteutuminen, kun juomiseen liittyy haitta tai haittariski
 - Lasten tuhkarokko-vihurirokko-sikotauti (MPR) -rokotuskattavuus
 - Työttömien toteutuneiden terveystarkastusten 1krt/v osuus suhteessa työttömien kokonaismäärään
 - Koulupsykologin työpanoksen määrä viikossa jaettuna 100 oppilaalla.
 - Koulukuraattorin työpanoksen määrä viikossa jaettuna 100 oppilaalla.
- Tulokset:
 - Vammojen ja myrkytysten hoidosta aiheutuvat sairaalahoitajaksot ja/tai sairaalassa hoidetut potilaat
 - Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavanikäisestä väestöstä
 - Ei työssä, koulutuksessa eikä asevelvollisuutta suorittamassa olevat 20–24-vuotiaat, % ikäluokasta
 - Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % ikäluokasta
 - Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat (pois lukien elimelliset aivo-oireyhtymät ja älyllinen kehitysvammaisuus), % vastaavanikäisestä väestöstä

Sote-järjestämislaki 7 §: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyvinvointialueella

- Hyvinvointialueen on **edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä**. Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin, kun tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin.
- Hyvinvointialueen on **strategisessa suunnittelussaan** asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi **tavoitteet** ja määriteltävä tavoitteita tukevat **toimenpiteet**. Sen on arvioitava ennakkoon ja otettava huomioon päätöksensä vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.
- Hyvinvointialueen on **nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho**.
- Hyvinvointialueen - - - on **raportoitava** asukkaidensa hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle **vuosittain**. Lisäksi hyvinvointialueen on **valmistettava** valtuustolle **valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma** edellä mainituista asioista.
- Hyvinvointialue laatii hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Sen on julkaistava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma julkisessa tietoverkossa.
- Hyvinvointialueen on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä **yhteistyössä alueen kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan**. Lisäksi hyvinvointialueen on **tehtävä** hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä **yhteistyötä hyvinvointialueen alueella toimivien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa**. Sen on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Hyvinvointialueen on **neuvoteltava vähintään vuosittain** yhdessä alueen kuntien sekä muiden edellä mainittujen hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa **hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta**.

Toimielinorganisaatio

Aluevaltuusto
2.3.2022

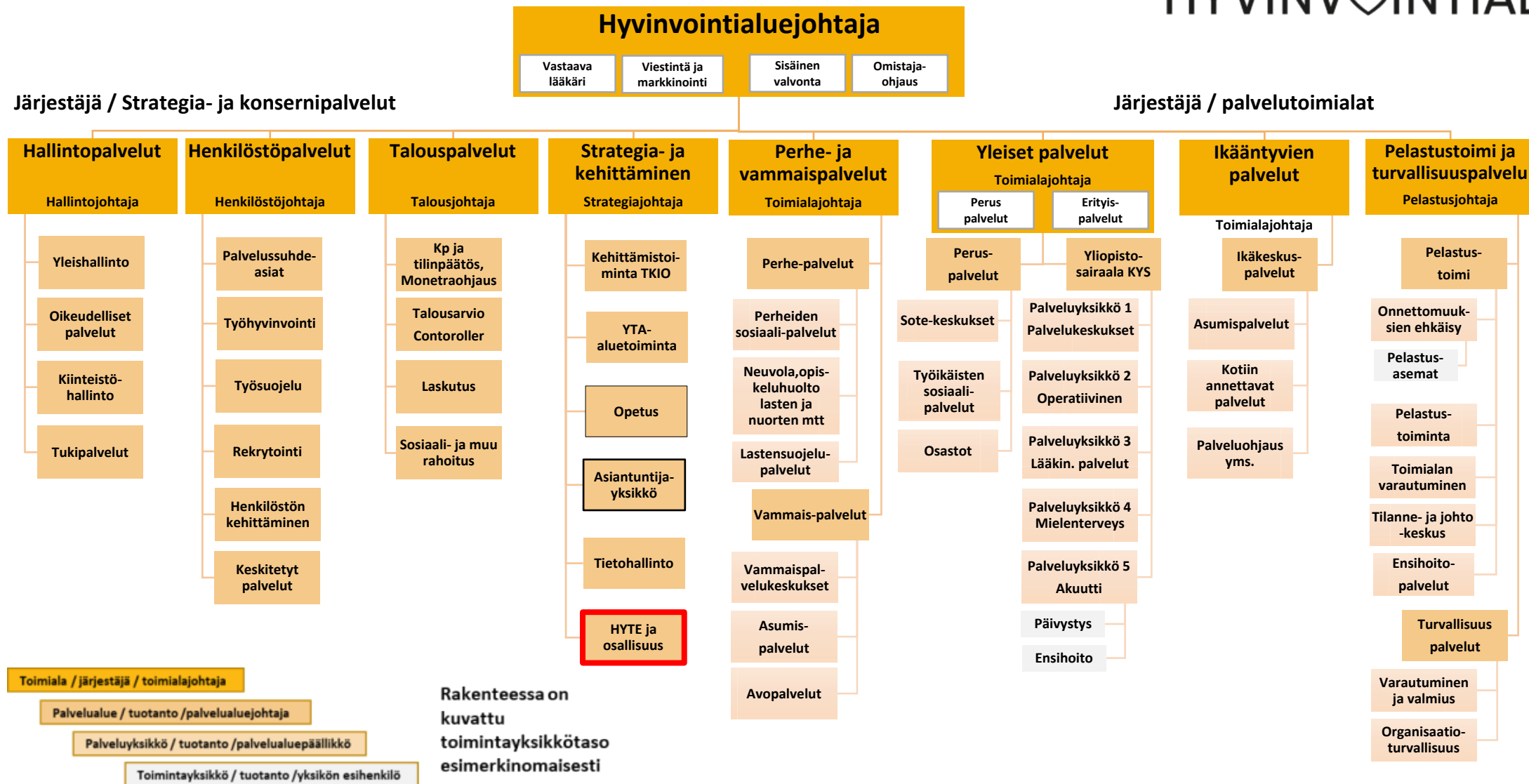

- Kuntafoorumi
- Yrittäjäfoorumi
- Kansalaispaneeli
- Asiakaspaneeli
- **HYTE-neuvottelukunta**
- Järjestöneuvosto

Pohjois-Savon yliopistollinen hyvinvointialue

Aluevaltuusto 2.3.2022

POHJOIS-SAVON HYVINVOINTIALUE

Hyvinvointialueen HYTE-rakenteen käsittelyaikataulu

- Pohjois-Savon poikkihallinnollinen HYTE-ryhmä 24.2.2022
- VATE 3.3.2022
- Aluehallitus 25.4.2022
 - Pohjois-Savon HYTE-rakenne ja -tehtävät (päätös)
 - HYTE-neuvottelukunnan toimintasäntö (päätös)
 - Alueellinen hyvinvointikertomus ja –suunnitelma (hyväksyminen ja päätös viennistä aluevaltuustoon)
- Aluevaltuusto 30.5.2022
 - Alueellinen hyvinvointikertomus ja –suunnitelma (päätös)
 - Pohjois-Savon HYTE-rakenne ja tehtävät (tiedoksi)
 - HYTE-neuvottelukunnan toimintasäntö (tiedoksi)

Hallintosääntö 23§: HYTE-neuvottelukunta

- Aluehallitus asettaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelukunnan valtuustokausittain. Aluehallitus hyväksyy Hyte-neuvottelukunnalle toimintasäännön, jossa todetaan muun muassa
 - Hyte-neuvottelukunnan tehtävät
 - Jäsenten lukumäärä ja valintatapa sisältäen muun muassa hyvinvointialueen edustuksen, kuntien eri toimialojen edustuksen, maakuntaliiton edustuksen, työterveyshuollon, järjestörakenteen ja apteekkikentän edustuksen
 - Toimikausi
 - Kokous- ja toimintakäytännöt
 - Puheenjohtajan valinta
 - Sihteerin tehtävien hoitaminen
- Hyte-neuvottelukunnan tehtävänä on johtaa Pohjois-Savon alueellista Hyte-työtä. Neuvottelukunta vastaa muun muassa aluehallitukselle menevien Hyte-asioiden valmistelusta, alueellisen hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyön johtamisesta, Hyte-asioihin liittyvän päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA) tuesta alueella, palveluntuottajien sopimusohjauksen Hyte-tavoitteiden valmistelusta sekä vuosittaisista neuvotteluista kuntien ja muiden toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

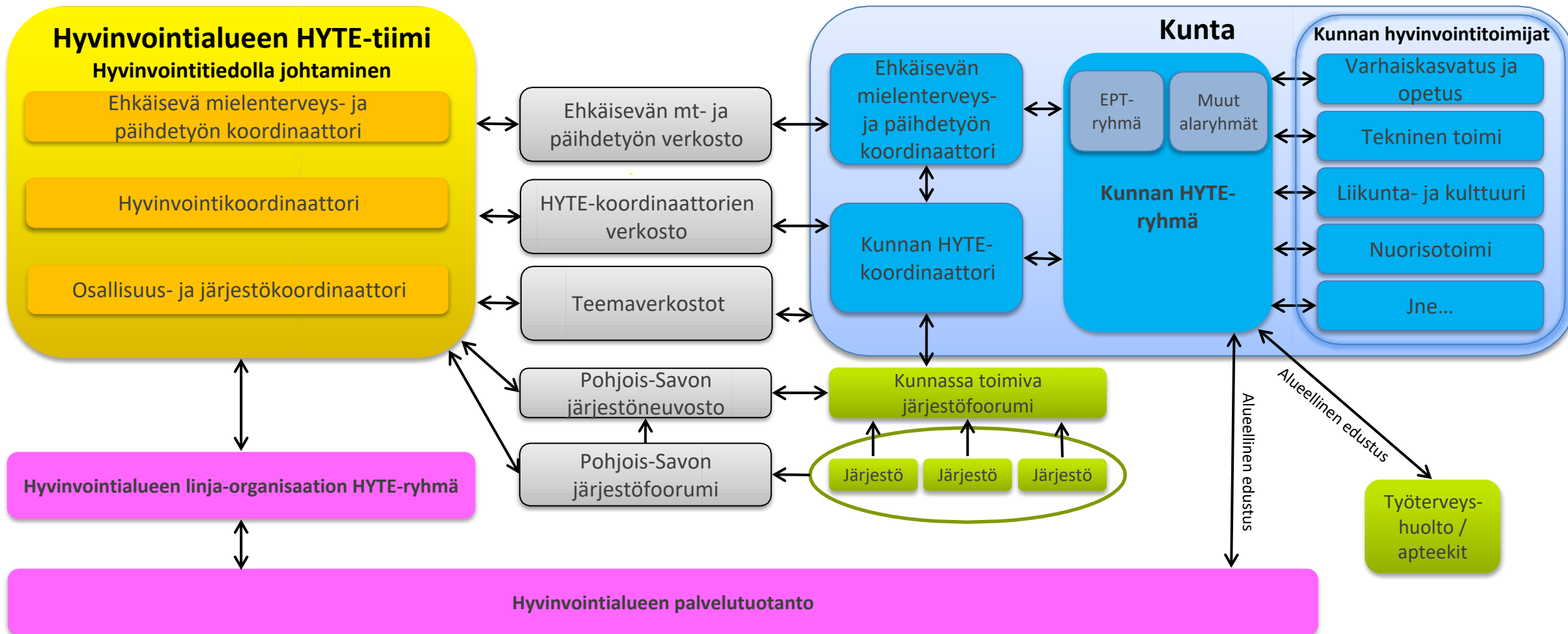
Hallintosääntö: Muut HYTE-kohdat

- 3§ Hyvinvointialueen hallinto- ja johtamisjärjestelmä
 - Hyvinvointialueen johtaminen perustuu hyvinvointialuestrategiaan ja sen osana olevaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiaan, **alueelliseen hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan**, pelastustoimen palvelutasopäätökseen, taloussuunnitelmaan, talousarvioon ja investointisuunnitelmaan, omavalvontaohjelmiin sekä muihin valtuuston päätöksiin.
- 35§ Aluevaltuusto päättää
 - **alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta**
- 36§ Aluehallituksen tehtävät ja toimivalta: Aluehallituksen muut tehtävät
 - **hyväksyy ja vie aluevaltuustoon alueellisen hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman sekä seuraa, arvioi ja raportoi hyvinvoinnin, terveyden ja terveysterojen kehittymisestä aluevaltuustolle vuosittain**

Pohjois-Savon HYTE-rakenne 2023

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) neuvottelukunta

1. Kuntien eri toimialojen edustus
2. Hyvinvointialueen ja maakuntaliiton edustus
3. Työterveyshuollon, järjestörakenteen ja apteekkien edustus

ALUEELLISEN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN TEHTÄVÄT 2023

ALUEHALLITUS	HYTE-NEUVOTTELUKUNTA	HYTE-TIIMI
<ul style="list-style-type: none">••HYTE-työn strateginen johtaminen<ul style="list-style-type: none">••Ennakkovaikutusten arvioinnin (EVA) linjaaminen••HYTE-neuvottelukunnan nimeäminen ja toimintasäännön hyväksyminen••Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman hyväksyminen ja aluevaltuustoon vieminen<ul style="list-style-type: none">••Hyvinvoinnin, terveyden ja terveyserojen vuosittainen seuranta, arviointi ja raportointi••Ennaltaehkäisevien palvelujen järjestämistehtävä ja palvelutarpeiden selvittäminen••HYTE-työtä koskevat vuosittaiset neuvottelut STM:n kanssa••HYTE:en liittyvät omavalvontatehtävät••Palveluntuottajien sopimusohjaus HYTE-näkökulmasta	<ul style="list-style-type: none">••Aluehallitukselle menevien HYTE-asioiden valmistelu••Alueellisen hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyön johtaminen<ul style="list-style-type: none">••Kertomuksen ja -suunnitelman vieminen osaksi talous- ja toimintasuunnitelmaa, tilinpäätöstä ja strategiaa••Alueellisen HYTE-työn johtaminen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman mukaisesti••HYTE-asioihin liittyvän päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA) tuki maakunnassa••Palveluntuottajien sopimusohjauksen HYTE-tavoitteiden valmistelu••Mahdollisten HYTE- hankkeiden ohjausryhmänä toimiminen••Vuosittaiset neuvottelut kuntien ja muiden toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta	<ul style="list-style-type: none">••HYTE-neuvottelukunnalle menevien asioiden valmistelu (ryhmän sihteeristö)••Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman käytännön valmistelu yhteistyössä sidosryhmien kanssa<ul style="list-style-type: none">••Osaksi taloussuunnitelmaa, tilinpäätöstä ja strategiaa••Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden koordinointi<ul style="list-style-type: none">••Osallisuuden vahvistuminen ja yksinäisyyden vähentäminen••Vanhemmuus vahvistuu••Itsestä huolehtimisen ja terveellisten elintapojen edistäminen••Mielen hyvinvointi ja riippuvuuksien ehkäisy••Tapaturmien ja väkivallan ehkäiseminen••HYTE –resurssien, rakenteiden ja prosessien vahvistaminen••Laaja-alainen HYTE-työn tuki alueen kunnille<ul style="list-style-type: none">••Kuntien HYTE-koordinaattoreiden verkoston ja muiden HYTE-teemaverkoston johtaminen••HYTE-koulutusten ja HYTE-tilaisuuksien koordinointi••Alueellinen ja valtakunnallinen verkostoyhteistyö••Vaikuttavien HYTE-menetelmien jalkauttaminen ja ylläpito

HYVINVOINTIALUEEN PALVELUTUOTANTO

- **Ehkäisevien palvelujen tuotanto:**
 - Neuvolat, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, terveysneuvonta ja tarkastukset, ikääntyvien toimintakyvyn edistäminen ja tapaturmien ehkäisy, syrjäytymisen ja työelämän ulkopuolelle joutumisen ehkäisy, sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen
 - Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut
- **Yhteistyö hyvinvointialueen HYTE-tiimin kanssa**
- Paikallinen yhteistyö **kunta-hyvinvointialue –yhdyspinnan yli** (esim. liikuntaneuvonta, ravitsemusneuvonta, opiskeluhuolto, kulttuurihyvinvointi, työllisyyspalvelut)
- **Paikallinen SOTE -asiantuntijuus kuntien HYTE-työhön** (esim. kuntien HYTE-ryhmät, ehkäisevän päihdetyön monialainen ryhmä)
- Paikallinen **yhteistyö järjestöjen** ja kansalaisten kanssa (asukkaat ja palvelujen käyttäjät)